

Fyzická geografie

Podzim 2012

Z0026/4 – čtvrtek 15 – 15.50, Z4

Z0026/6 – čtvrtek 16 – 16.50, Z3

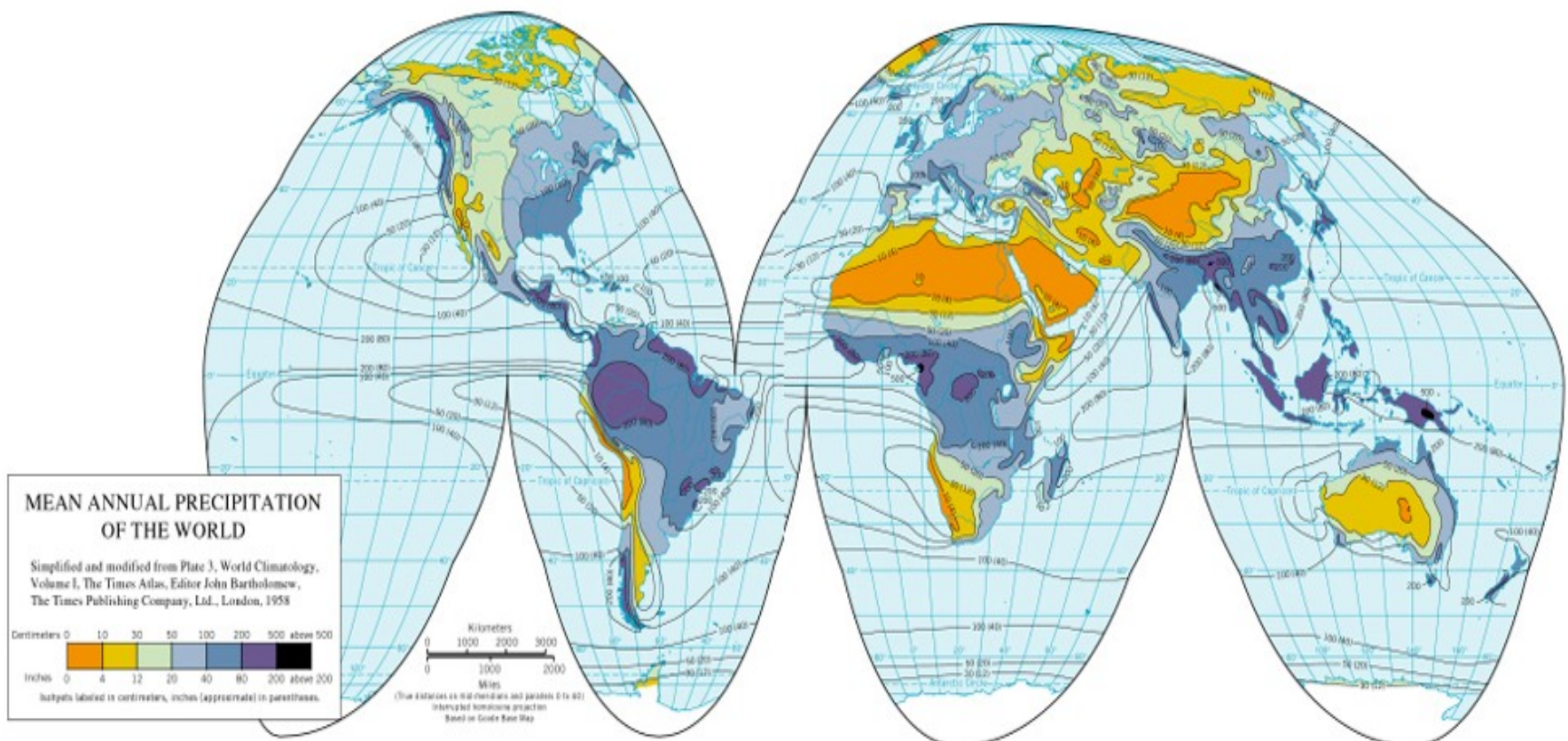
Mgr. Ondřej Kinc

kinc@mail.muni.cz

klima – průměrné počasí v dané oblasti, které lze vyjádřit charakteristikami popisujícími stav atmosféry (např. teplota, tlak, oblaka atd.)

klíčové poznatky:

- roční chod teploty vzduchu závisí na zeměpisné šířce (v návaznosti na insolaci)
- stanice v oceánském klimatu mají menší roční amplitudu teploty než stanice v kontinentálním klimatu (odlišnost povrchů oceán x atmosféra)
- teplý vzduch pojme více vlhkosti než studený vzduch (teplejší oblasti mají více srážek)

Copyright © John Wiley & Sons, Inc.

Copyright © John Wiley & Sons, Inc.

Klimatické klasifikace

pomocí **klimatických typů** lze klasifikovat klimata z globálního hlediska:

- **klasifikace** – vymezují typy klimatu podle předem konvenčně stanovených mezních hodnot jednoho nebo více meteorologických prvků (např. teplota vzduchu, srážky)
- **klasifikace** – opírají se o cirkulační klimatotvorné faktory (např. vzduchové hmoty, fronty) a klasifikační metoda je i metodou výkladu vzniku určitého klimatické typu

Köppenova klasifikace

nejznámější konvenční klimatickou klasifikací → základ teplota vzduchu a srážky → klimatické hranice by měly odpovídat přibližně hranicím mezi vegetačními typy

hlavní klimatické pásy:

- A - pás vlhkého tropického klimatu (průměrná teplota každého měsíce nad 18 °C, bez zimního období, velké srážky převažující výpar)
- B – pás suchého klimatu (výpar větší než srážky, bez přebytku vody – žádné stálé toky)
- C – pás mírně teplého klimatu (omezen izotermou 18 °C nejteplejšího a –3 °C nejchladnějšího měsíce, vyjádřená sezonalita)
- D - pás mírně studeného (boreálního) klimatu (omezen izotermou 10 °C nejteplejšího a –3 °C nejchladnějšího měsíce)
- E – pás polárního klimatu (teplota nejteplejšího měsíce pod 10 °C)
- **Znát pásy + i klimatické typy, např. Cs, Am,..**

Klasifikace dle A. N. Strahlera

genetická klasifikace - tři skupiny klimat:

a) I – klima nízkých šířek

- převládání vzduchových hmot: cT, mT, mE
- dvě subtropické anticyklony, ekvatoriální níže, TZK, východní vlny, tropické cyklony

b) II – klima středních šířek

- zóna polární fronty, vpády tropických a polárních VH
- frontální cyklony

c) III – klima vysokých šířek

- převládání polárního a arktického (antarktického) vzduchu
- arktická frontální zóna – frontální cyklony
- **Znát skupiny klimat+ všechna klimata (např. klima tundry, klima boreálních lesů, středomořské klima, atp.)**

Alisova klasifikace

genetická klasifikace – vychází z všeobecné cirkulace atmosféry

1.) hlavní klimatické pásy – převládání typů vzduchových hmot během celého roku:

- 1 - pás rovníkového klimatu (rovníkový pás)
- 3 - pás tropického vzduchu (tropický pás)
- 5 - pás vzduchu mírných šířek (mírný pás)
- 7 - polární pás (arktický resp. antarktický)

2.) přechodné klimatické pásy – střídání typů vzduchových hmot během roku:

- 2 - pás rovníkových monzunů (subekvatoriální pás)
- 4 - subtropický pás
- 6 - subarktický pás
- hranice mezi pásy – průměrná poloha front oddělujících geografické typy vzduchových hmot

dělení klimatických pásů na **klimatické typy**:

a) charakter aktivního povrchu - **kontinentální a oceánský typ**

b) rozložení mořských proudů a různé podmínky cirkulace atmosféry – **typ klimatu východních a západních pobřeží pevnin**